

Open brief aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

4 november 2019

Geachte staatssecretaris,

De organisaties Consumentenbond, Vrijdschrift en Bits of Freedom dringen er bij u op aan om met spoed overeenstemming te bereiken in de Raad van de Europese Unie ter zake van het concept van de ePrivacyverordening.¹

Het baart ons ernstige zorgen dat, meer dan 2,5 jaar na introductie van het voorstel door de Europese Commissie, de Raad nog steeds geen voortgang heeft gemaakt met haar besluitvorming. Ondertussen vindt het ene na het andere privacyschandaal plaats, van misbruik van persoonsgegevens in een politieke context, zoals "Cambridge Analytica", tot het delen van gevoelige gezondheidsgegevens. Nog maar een half jaar geleden toonde een rapport van Cookiebot en EDRI aan hoe de lidstaten van de Europese Unie onbedoeld de advertentiebedrijven in staat stellen om burgers te bespieden als zij websites van overheidsinstellingen bezoeken.² Een onderzoek uitgevoerd door Privacy International onthulde hoe populaire websites over depressies in Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk persoonsgegevens delen met adverteerders, handelaren in persoonsgegevens en grote technologiebedrijven, terwijl sommige websites met tests rondom depressies antwoorden en resultaten naar derde partijen lekten.³

Een krachtige ePrivacyverordening is noodzakelijk om de door op surveillance gebaseerde verdienmodellen gecreëerde problemen op te lossen. Deze verdienmodellen, gebaseerd op het bespieden en te gelde maken van de meest intieme momenten van mensen, hebben het internet overgenomen en scheppen prikkels om desinformatie, manipulatie en onwettige uitingen aan te moedigen en te versterken.

Winst voor Europa door een krachtige ePrivacyverordening

Hervorming van de huidige ePrivacyrichtlijn is van wezenlijk belang om grondrechten van individuen op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en vertrouwelijkheid van communicatie te versterken – en niet te verzwakken.⁴ Het is noodzakelijk om de huidige regels gepast voor het digitale tijdperk te maken.⁵ In toevoeging daarop, een krachtige en heldere ePrivacyverordening versterkt Europa's wereldwijde leiderschap in het scheppen van een gezonde digitale omgeving door een hoog beschermingsniveau voor burgers, hun grondrechten en onze Europese waarden. Dit is een sleutel voor de Europese Unie om

1 De Consumentenbond is een vereniging die samen met consumenten werkt aan eerlijke, rechtvaardige en veilige markten. Stichting Vrijdschrift werkt aan bewustwording van de economische en maatschappelijke betekenis van vrije kennis en cultuur voor onze samenleving. Stichting Bits of Freedom is een digitale burgerrechtenbeweging die opkomt voor vrijheid op internet.

2 <https://www.cookiebot.com/media/1121/cookiebot-report-2019-medium-size.pdf>

3 <https://privacyinternational.org/long-read/3194/privacy-international-study-shows-your-mental-health-sale>

4 https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/outros/statement-32019-eprivacy-regulation_en

5 https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2017-090_eprivacy-factsheet.pdf

haar digitale soevereiniteit te herwinnen, één van de doelen zoals gesteld door de gekozen President van de Commissie, Ursula von der Leyen, in haar politieke richtlijnen⁶. De ePrivacyverordening is verre van een obstakel voor de ontwikkeling van nieuwe technologieën en diensten, zij is een noodzakelijke waarborg voor een gelijk speelveld en rechtszekerheid voor marktpartijen.⁷ Het is een kans voor het bedrijfsleven om te innoveren en te investeren in nieuwe, privacyvriendelijke, verdienmodellen.⁸

Verlies voor Europa zonder een krachtige ePrivacyverordening

Zonder de ePrivacyverordening zal Europa het moeten blijven doen met een gedateerde richtlijn zonder passende handhaving en het juridisch raamwerk wat begonnen is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zal onafgebouwd blijven.⁹ Zonder een krachtige verordening zullen surveillance-gedreven verdienmodellen hun dominante posities kunnen versterken en ernstige risico's voor democratische processen blijven scheppen.^{10 11 12} De Europese Unie riskeert dan ook verlies van haar positie van wereldwijde toonsetter op het gebied van privacy en digitale kampioen die zij gewonnen heeft door invoering van de AVG.

Het resultaat zal een verder verlies van vertrouwen van het publiek in internetdiensten. Volgens de Special Eurobarometer Survey van juni 2019 gelooft de meerderheid van de internetgebruikers dat zij slechts gedeeltelijk controle hebben over de informatie die zij online verstrekken, 62% daarvan is hier bezorgd over.

Dringende noodzaak van de ePrivacyverordening

Van de Europese Unie wordt verwacht dat zij de grondrechten en belangen van de bevolking verdedigt tegen praktijken die de veiligheid en vertrouwelijkheid van hun online communicatie bedreigen en die inbreuk maken op hun persoonlijke levenssfeer.

Wij dringen u er op aan om eindelijk overeenstemming te bereiken en een vernieuwde en verbeterde ePrivacyverordening voor zowel individuen als bedrijfsleven op te leveren. Wij zijn bereid u hierbij te ondersteunen.

Hoogachtend,

Olof King, namens Consumentenbond
Walter van Holst, namens Vrijdschrift
Rejo Zenger, namens Bits of Freedom

6 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf

7 https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/outros/statement-32019-eprivacy-regulation_en

8 https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2018-108-eprivacy-reform-joint-letter-consumer-organisations-ngos-internet_companies.pdf

9 <https://edri.org/cjeu-cookies-consent-or-be-tracked-not-an-option/>

10 <http://fortune.com/2017/04/26/google-facebook-digital-ads/>

11 <https://www.theguardian.com/technology/2016/dec/04/google-democracy-truth-internet-search-facebook>

12 <https://www.theguardian.com/technology/2017/may/07/the-great-british-brexit-robbery-hijacked-democracy>